

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 20 (1241)

Reede, 5. juuni 1987. a.

Hind 2 kop.

KIITUS PARIMATELE

TPI täppisteaduslase üliõpilaste referatiivsete teadustööde 1986/87. õ/a. konkursile laekus 224 tööd, sealhulgas matemaatika alalt 59, füüsika alalt 39, keemia alalt 77, tugevusõpetuse alalt 2, insenerigraafika alalt 9 ja teoreetilise mehaanika alalt 38 tööd.

Vastavalt konkursi peakomisjoni otsusele premeeris rektor käskkirjaga konkursist osavõtjaid alljärgnevalt:

I preemia — ä 20 rbl.

1. «Splainid» — autor Kalev Kaak (LS-41), juhendaja dots. I. Tammeraid;
2. «Vähimruutude meetod» — Kalev Sepp (LA-41), juh. dots. E. Rüstern;
3. «Laevade korrosioon» — Vadim Ljamin (MM-27), juh. dots. L. Viisimaa.

II preemia — ä 15 rbl.

1. «Diferentsvõrrandid» — Allan Oksmann (LA-41), juh. dots. H. Sillamaa, dots. I. Tammeraid;
2. «Lineaarvõrrandisüsteemide lahendamise» — Kermo Jaaksoo (LS-41), juh. dots. I. Tammeraid;
3. «Tensometreerimise tehnika» — Guido Liiskman (MM-62), juh. dots. V. Kompus;
4. «Tensoanduritest rosetid» — Andrei Kipper (MM-82), juh. dots. V. Kompus;
5. «Ülevaade lasertehnika uusimast saavutustest» — Ivar Pappavskis (EE-33), juh. dots. E. Timma;
6. «Põrge» — Guzel Harrasova (KN-49), Olga Ivanova

Seoses väga hea diplomieelse ja ühiskondlik-poliitilise praktika sooritamise avaldab õppeproktor kiitust järgmistele üliõpilastele:

- Juri Kozatšok (AK-107), Kristel Aas (AV-101), Jelena Pleškova (AV-107), Irina Sovestnaja (AV-107), Jelena Teljakova (AO-107), Argo Laanemaa (AA-107), Natalja Štšekunskihh (AM-107), Monika Perkman (LS-101), Tiia Tammaru (LS-101), Toomas Miiikla (LI-101), Svetlana Gorjunova (MM-107), Vladimir Gorjunov (MM-107), Gunnar Eelmäe (MA-101), Nadežda Izergina (KA-107), Irina Kononova (KA-107), Aleksei Kurilov (KA-107), Meelike Otsstavel (KA-101), Epp Piir (KA-101), Eha Heinla (KO-101), Anne Marge (KO-101), Mare Kuk (KÜ-101), Külli Adler (KÜ-101), Taivo Tõdsepp (KM-101), Timur Skorjak (EE-107), Piret Rand (EV-101), Olga Obuhhova (EK-107),

- (KN-49), juh. dots. A. Dushman;
7. «Mõõtmisprobleeme ristak-sionomeetrias» — Rein Välba (MP-24), juh. dots. E. Kogermann;
 8. «Väavli ja tema ühendite keskkonnakaitsest» — Tuuli Velbri (KO-41), juh. dots. E. Talimets;
 9. «Keskkonna saastamine ja selle vähendamise teed» — M. Boržinski (AK-29), juh. A. Kropatšov.

III preemia — ä 10 rbl.

1. «Vähimruutude meetod» — Kairi Aasa (MM-42), dots. P. Kulu, dots. I. Tammeraid;
2. «Vähimruutude meetod» — Aivar Elmi (LA-41), juh. dots. I. Tammeraid, dots. E. Rüstern;
3. «Lineaarvõrrandisüsteemide lahendamise» — Eerik Lossmann (LR-41), juh. dots. I. Tammeraid;
4. «300 aastat I. Newtoni teose «Philosophiae naturalis principia mathematica» ilmumisest» — Pille Kroosmann (TL-21), juh. v. õp. V. Bender;
5. «Siseenergia vahetu muundumine elektrienergiaks. Magnethüdrodünaamiline generaator» — Arlet Rebane (LI-21), juh. dots. E. Rusalep;
6. «Fundamentaalsed vastasmõjud looduses» — Irina Ruhno (KE-49), Aleksandr Maršalok (AK-49), juh. ass. L. Viitkova;
7. «Ülevaade lasertehnika uusimast saavutustest» —

- Aleksei Kuzin (ED-107), Inga Pauser (ED-107), Peep Krusberg (TI-101), Rita Viitmann (TI-101), Kalle Normann (TE-101),

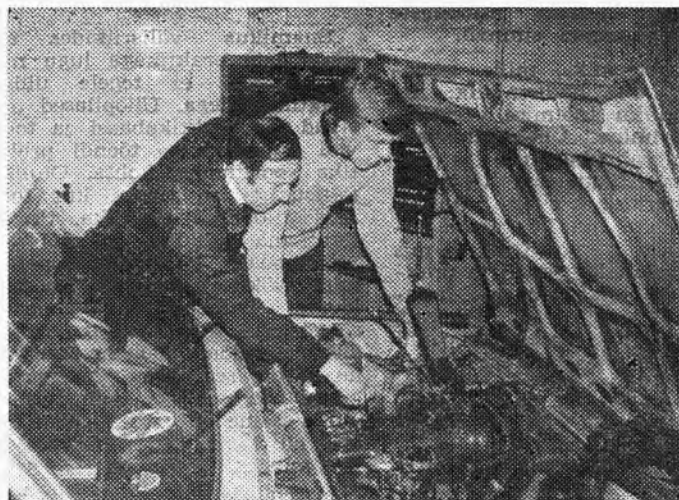
- I. Kondratenko, V. Gorbunov (KE-49);
8. «Liikumisest ümber kinnispunkti kinemaatikas ja dünaamikas» — Marika Meikar (ED-21), juh. dots. J. Kirs;
 9. «D'Alembert ja tema panus klassikalisse mehaanikas» — Kristel Pihelgas (ED-21), juh. dots. T. Liiva;
 10. «Autode korrosioon ja selle tõrje» — Riina Laos, Anu Kuil (KO-41), juh. dots. E. Talimets;
 11. «Indikaatorita tiitrimine» — Svetlana Taran (KA-47), juh. dots. L. Pets;
 12. «Polümeeride destruktsioon» — Irina Kovalertšik (KA-47), juh. dots. A. Viikna;
 13. «Atmosfääri saastatus» — Toivo Promm (KO-41), juh. dots. E. Talimets.

Ära märgiti veel 50 päevase õppevormi üliõpilaste referatiivset teadustööd.

Mälestusesemetega premeeriti õhtuse teaduskonna analoogilisi töid:

- I preemia — Silva Mihhallova (EE-495), «Perspektiivpildi konstrueerimise meetoditest» — juh. E. Besdetkina;
- III preemia — Margarita Kolpakova (EE-495), «Perspektiivpildi konstrueerimise meetoditest» — juh. E. Besdetkina ja Aleksandr Srammot (AA-295), Sergei Atekin (AA-295), «Kujutava geomeetria ajaloo» — juh. E. Besdetkina.

- Leelo Kruus (TL-101), Anne Kruusma (TM-101), Irina Staroverova (TM-107), Irina Sajenkova (TM-107), Tiina Alas (TR-81)

Praktikant H. Nõmmik koos «Autoteeninduse» peatehnoloogiga S. Aranovitšiga.

NSV LIIDU TA TEADUSNÕUKOGU VÄLJASÕIDUISTUNG TPI-S

Teisipäeval, 2. juunil algas TPI-s NSVL TA anorgaanilise keemia teadusnõukogu väljasõidustung. Peamiseks arutusobjektiks oli halkogeniidsete pooljuhtmaterjalide saamine, struktuurseid korrapärasusi ja omadused. Kolme päeva jook-

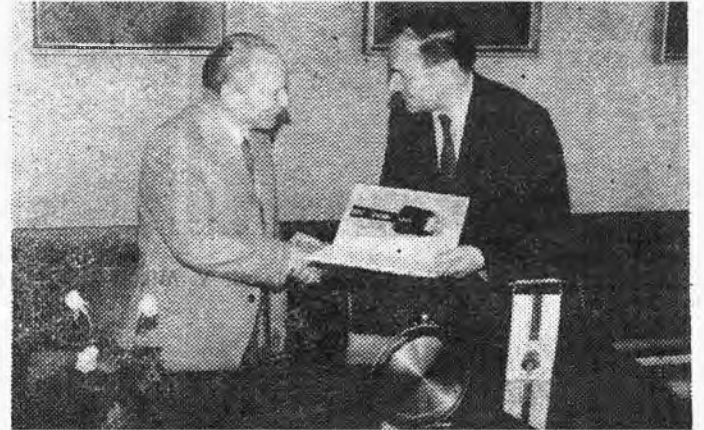
sul kuulati ära ligi 30 ettekannet nii TPI füüsika kateedri pooljuhtide grupi kui ka meie maa juhtivate teaduskeskuste tööd.

Ei mindud mööda ka viimase aja sensatsioonist — kõrgetemperatuursetest ülijuhtivusest.

Huvitavad ettekanded ja elav diskussioon andsid hulganisti uusi mõtteid seniste tulemuste interpreteerimiseks ja uute otsingute planeerimiseks.

P.-E. KUKK, füüsika kateedri professor

SÕPRADE UUTMISPLAAN

Teadusproktor I. Kleis annab professor A. Pizurnile mälestuseks üle TPI albumi.

TPI oli maikuus peremehe rollis eriala «Puidutöötlemise tehnoloogia» teaduslik-metoodilise komisjoni järjekordse istungi korraldamisel. Tallinna kogunesid 12 NSV Liidu kõrgkooli juhtivad õppejõud eesotsas Moskva Metsatehnilise Instituudi professori, tehnikadoktori A. Pizurniga.

Nagu kõigil teistel erialadel, nii seisavad ka puidutehnoloogidel ees tõsised õppeplaani ja õppeprotsessi ümberkorraldused. See teema kujunes loomulikult komisjoni kahe tööpäeva põhisisuks. Moskvi MTI esitas oma instituudi uue õppeplaani variandi, mis on nendepoolselt põhjalikult läbi vaieldud (komisjoni ette jõudis 7. varianti). Olulisematest muudatustest märgiksime:

- 1) tundide üldarv vanas õppeplaanis oli 4760 tundi, uues 3678 tundi (koos iseseisva tööga 4670 t); märgatavalt on tundide arvu vähendatud üldteoreetilistes ja üldinsenerlikes distsipliinides, suurendatud rakendusmatemaatika, arvutustehnika, tehnoloogiliste protsesside modelleerimise ja automaatprojekteerimise osatähtsust. Erialaanete mahtu on vähendatud umbes 15%. Tulemusena nädala tundide arv ei ületa esimesel kuul

semestril 29 tundi, edaspidi aga on 24 tundi nädalas.

- 2) Vähendatud on eksamite ja eriti arvestuste üldarvu (maksimaalselt 6 arvestust semestris). Kursuseprojektide ja kursusetööde üldarv jäi praktiliselt samaks
- 3) Olulisi muudatusi on ette nähtud praktika korraldamises. Uus skeem näeks ette järgmist: 6. semester — 4 nädalat tehnoloogilist praktikat + 8. semester — 4 nädalat tehnoloogist praktikat + 9. semester — puhtalt 24 nädalat tootmispraktikat. Senise tutvumispraktika asemel on õppeplaani 3.–4. semestril ä 4 tundi nädalas õppeainet «Praktiline ettevalmistus».

Esitatud õppeplaani variant kuulub töö korras läbiarutamisele teistes kõrgkoolides ning septembris koguneb komisjoni uuesti kokkuvõtte tegemiseks. Komisjon tutvus põhjalikult TPI puidutöötlemise kateedri õppeaasiga ja metoodikadega. Üksmeelselt märgiti positiivselt ära ENSV Metsa-, Tseifutõöstus-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi ja TTMTK «Standard» tõhusat kaasabi kateedri-le ning kateedri puudusi vähendada õppetööd tegelikule tootmisele.

T. KAPS

TPI AÜ KOMITEES

Aü komitee presiidium arutas oma 20. mai koosolekul, millest tavakohaselt võtsid osa ka büroode esimehed, erirõivaste ja kaitsevahendite kasutamist konstrueerimis-eksperimentaalosakonnas. Ülevaate olukorrast andis komitee liige Evald Jürgenson, kes märkis, et varustatus erirõivaste ja kaitsevahenditega on osakonnas küllaldane. Ainsaks kitsaskohaks osas otsustati, et aü töökaitse komisjon selgitab uute dielektriliste kaitsevahendite saamise ja olemasolevate kontrollimise ja markeerimise võimalusi.

Aü komitee presiidium nimetas töökaitse komisjoni ettepanekul uueks komisjoni esimeheks Lembit Karendi, kuna endine esimees Toivo Roosimaa on määratud instituudi töökaitse osakonna juhatajaks.

Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna aü büroo tegevusest kuulati informatsiooni büroo

esimehelt Ene Petersonilt. Tema ettekannet täiendas komitee liige Urmas Mänd, kes oli lähemalt tutvunud büroo tegevusega. Koosolijatel oli huvitav teada saada üksikasju «ääre-maa» kollektiivis toimuvast. Büroo on suutnud oma väikese arvulisele liikmeskonnale (59 aü liiget) nii mõndagi huvitavat ja kasulikku korraldada. Nii on kohaliku kalurikolhoosiga kahasse korraldatud ekskursioon, pioneeride majaga laste ühisettevõtmisi. Kohalike haldusorganisatsioonidega on loodud ladus koostöö, mille tulemusena pole büroo olmekomisjonil olnud erilisi raskusi autode ja korterite jaotamisega.

Kuuldut kokku võttis märkis komitee esimees Kaie Põder, et Kohtla-Järve büroo tegevus on praeguse esimehe ajal aktiiviseerunud Otsustati lähemal ajal saata delegatsioon Kohtla-Järvelastel kogemusi saama.

VALDO KOMPUS

MIS JÄI MEELDE SOOME-REISILT

Ligi 30 TPI õppejõudu ja teadurit külastas mais Helsingi ja Tampere tehnikaukoolide, mitmeid Soome firmasid. Delegatsiooni koosseisus olid professorid M. Graf ja V. Mikkal, teadusprorektori asetäitja J. Tanner, ENSV TA akadeemik M. Veiderma, korrespondentliige A. Ots, dekaane, prodekaane, professoreid, kateedrijuhatajaid, teisi õppejõude ja teadureid. Tihendati vanu koos-

tõsiseid meid, loodi uusi, arutati võimalusi vahetada õppejõude reedel erialadel, millel on tugev kas TPI või sealsed tehnikakõrgkoolid, Soome kolleegidel pakkus huvi uutmine, seehulgas kõrgkooliutmine NSV Liidus.

Külaskäigu ajal 11. mail avati NSV Liidu Kultuuri ja Teaduse Keskuses Helsingis näitus «50 aastat Tallinna Polütehnilist Instituuti».

Prof. J. Metsaveer:

Küllastasin Helsingi Tehnikaülikooli ehitusmehaanika kateedrit. Kateeder õpetab samu õppeaineid mis TPI ehitusmehaanika kateedrigi. Tundide arv on aga neil veidi suurem. Eraldi kursusena, mis meil puudub, loetakse piastsusteooriat. Vastupidi ootustele oli neil aga väga vähe instituudi enda poolt välja antud õppematerjali. Praktiline õppetöö toimub küllalt palju veel kriidi ja tahvli abil. Erinevalt meist aga püüab iga õppejõud anda oma loengukonsepiti igale üliõpilasele kätte. Sageli on see käsitsi kirjutatud ja vahetult enne loengut paljundatud kirjutis. Selline meetod on väga operatiivne ning võimaldab loengut üles ehitada vastavalt üliõpilaskontingendile. Erinevuseks meie instituutide vahel on loomulikult ka see, et nendel on õppimine siiski rohkem üliõpilase kui õppejõu mure.

Teadustöö iseloom Helsingi Tehnikaülikooli ehitusmehaanika kateedris on samuti teoreetiline nagu meilgi. Erinevus on muidugi konkreetsetes teemas. Nagu oodata võis, on neil palju paremad võimalused arvutustehnika kasutamiseks. Iga õppejõu töölaual on keskarvutiga ühendatud kuvar ning lisaks veel eraldi ruum personaalarvutitega. Tulemused esitatakse sageli plotteril joonestatud graafikutena. Konstruktsioonide joonestamisel kasutatakse sandarddetailide joonestamise alamprogramme. Meie ehitusmehaanika kateedri võimalused on selles osas väga tagasihoidlikud.

«Kapakas» J. Tanner:

Ega me ainult kõige uue ja huvitava suhtes silmi lahti hoidnud, käed-jalad said ka vatti. Eriti «kapakatel», kes pidasid maha kolm sõpruskohtumist korvpallis.

Esimene vastane, kes esindas Soome—Nõukogude sõprusühingut, oli eriti kõvast puust, tsentriks kahemeetri-meis. Meie tsernter V. Mikkal ja ka ülejäänud olid temaga päris hädas. Kaotasimegi 11-punktiga.

Teised mängud olid edukamad. Ühes neist tegime 11-punktilise kaotuse täpselt tasa, teises võitsime kolme punktiga.

Niisiis kokkuvõttes seis 2:1 meie eduks, korvide suhe ka meie kasuks korraliku maletaja turniiritulemusega +3.

ARUTATI ELULAADI PROBLEEME

Maikuu lõpul peeti instituudis teadusliku kommunismi kateedri eestvõtul vabariiklik konverents «Sotsialistlik elulaad: ühtsus ja erisus.»

Avades nõupidamist tuletas kateedrijuhataja prof. J. LIVSITS meelde, et kogunetakse probleemi arutelule juba kolmandat korda. Tema arvates on elulaadi ühtsuse ja erisuse dialektika raskused kujunenud pikaajalise perioodi vältel, millel ühtsust vaadeldi kui normatiivset kontseptsiooni, s. t. üldiseid elulaadi jooni ei üritatud tegelikkuses, vaid toodi esile teoreetiline dogma, milline baseerus valdavalt 1930-ndate aastate ettekujutusel ideaalsest elutegevusest. Seega ei olnud see meie igapäevane reaalsus, vaid tasand «Mis peaks olema ja mis peaks tulema», s. o. soovitud vaadeldi kui tegelikkust. Selline dogmaatiline elulaadi kontseptsioon sündis kaheksakümne objektiveeritud tendentside alusel: kõigepealt ühiskonna ekstensiivareng ühes tsentralismi, gigantomaania, voluntarismiga juhtimises jpm., sellega koos spetsiifiliste kollektiivsete eluvormide tekkimise, millised maksid oluliselt lõivu ekstreemsetele situatsioonidele (revolutsioon, sõda jne.), nihutatuna nüüdisajal «mobiiliseeritud» kollektivismiks.

Selliste mudelite üleviimine tänapäeva annab deformeerunud pildi nüüdsest ühiskonnast. Praegu on oluliselt tähtsad elulaadi diferentseeritud uuringud, selgitamaks sotsiaalsete gruppide spetsiifilisi huvisid ning nende baasil elulaadi üldiste väärtuste omandamist indiviidi poolt.

Sissejuhatava sõnavõtu lõpetuseks märkis prof. J. Livsits, et konverentsile annab olulise mõjumärgi NLKP XXVII kongress, uutmisprotsess ja avalikustamine.

Konverentsil, mille osavõtjate seas oli vabariigi teadlaste kõrval Moskva, Leningradi jt. teaduskeskuste õpetlasi, tegi esimese ettekande NSV Liidu TA Sotsioloogiauringute Instituudi osakonnajuhataja prof. I. LEVOKIN. Tema ettekanne rajanes üleliiduliste (1980—1985. a.) empiiriliste sotsioloogiliste uuringute materjalidel.

Küsimusele «Mis on vajalik heaks eluks? vähene viie aasta jooksul negatiivsete väärtuste hulk elulaadi hinnangute umbes kümme korda. Seega toimusid muutused stereo-

tüüpides ning taunitavad väärtused hinnangutes kadusid.

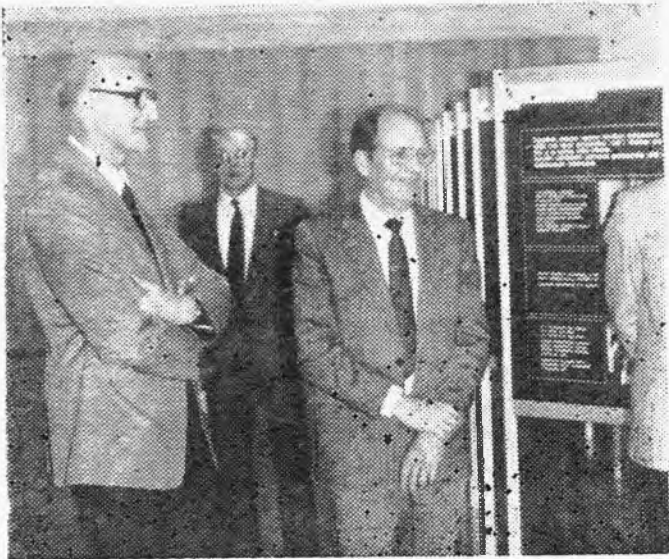
Teinegi küllaltki huvitav järeldus on elutegevuse hinnangute üldine «keskmistumine» kordusuurimuse andmete alusel. Inimeste põhilised arvamusd oma elutegevuse tingimuste, elatusaseme, elukvaliteedi jne. kohta olid keskmise skaalaastme piirides. Väga häid ja kehvasid, halbu oli miinimaalselt. Vähenes optimistide hulk, aga samas ka pessimistide arv. Õnnetuid ja üliõnnetlike oli vastajate enesehinnangute järgi tühine hulk (viis aastat varem olid hinnangud laiahaardelisemad). Seega empiirilise materjali alusel tekkis küsimus, kellele ja milleks sõnki on vajalik uutmine, olulised muutused meie ühiskonnas. Ettekande autor leidis, et selline ümberorientatsioon oli tingitud kõigepealt vaimsete vajaduste süsteemi vähesest arengust küsitlusetel; teisalt on see seotud ajalooliste tingimustega: nõukogude rahva erilise võime kohanedada ka kõige raskemates tingimustes (sõda, blokaad jne.) ning tunda ennast nendes situatsioonides küllaltki õnnelikuna.

Leningradi Sotsiaal-majanduslike probleemide Instituudi sektorijuhataja V. GOLOFAST rääkis sotsiaalse käitumise ja tööalaste probleemidest.

Huvitavamaks võib pidada tema esinemises tähelepanekuid ühiskonna vertikaal- ja horisontaalgratatsioonide vastandamisest tegelikkuses ning inimestel kujunenud erivahust hoiakuid nende suhtes. Liikumine ühiskondlikul redelil «üles ja alla», olles määravaks meie ühiskonnas, on jätnud kõrvale horisontaalasendi ja sellega seoses inimeste tegevused, püüdlused, suhted jne. selles.

Kahe päeva jooksul toimusid viljakad diskussiooneid sektioonides, arutamaks olulisemaid probleeme: dots. G. SOOTLA juhtimisel vaeti elulaadi teooria osa sotsiaalsete teadmiste struktuuris; prof. V. PAROL juhendas mõttevahetust teemal «Asundustüüp ja elulaad», elulaadi uurimise etnilised aspektid olid teemaks prof. K. HALLIKU sektioonis. Prof. J. LIVSITS eestvõtul väideldi vajaduste, väärtuste ja normi üle elulaadis.

IVAR AIMRE,
dotsent

TPI näituse avamisel Helsingis. Esiplaanil V. Mikkal ja E. Kajosaaari.

«Kapakad» lähevad võimeid proovima.

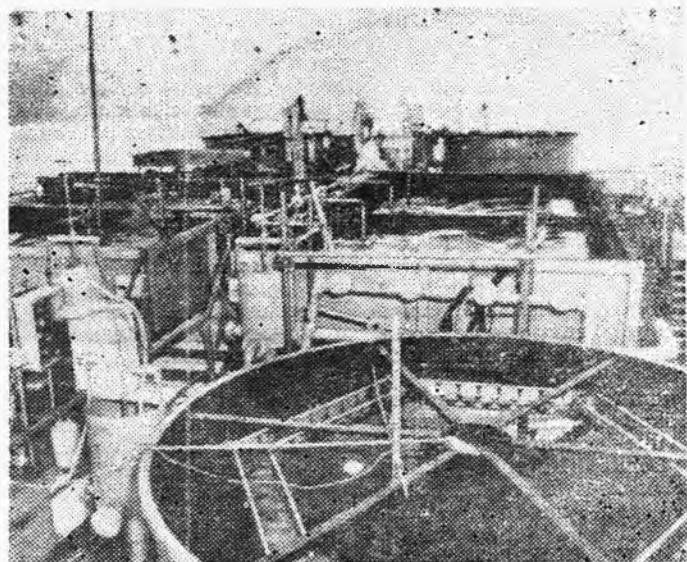
Prof. U. Liiv:

TPI audoktor, Helsingi Tehnikaülikooli veetehnika osakonna professor Eero Kajosaari, kes aitas kaasa kogu TPI delegatsiooni matka õnnestumisele, näitas santehnika kateedri juhatajale prof. L. Paalile ja mulle oma «majapidamist». Viimaste aastate jooksul on toimunud Otaniemis, kus Helsingi Tehnikaülikool asub, veetehnika osakonnas suured muutused: vete kvaliteedi kontrollimiseks rakendatakse mikroprotsessorite baasil töötavaid automaatseid juhtimissüsteeme, kateedril on terminaal kaudu side Tehnikaülikooli arvutuskeskusega, koostöös Soome Riikliku Teadusliku Uurimiskeskusega teostatakse pooltööstuslikke katseid praktiliste

ülesannete lahendamiseks Suomenoja (asub Helsingi südalinnast umbes 15 km kaugusel) uurimisjaamas.

Lisaks sellele tutvuti Tampere Tehnikaülikoolis prof. M. Viitasaari juhtimisel teostatavate uurimistöödega tselluloositööstuse tekkivate heitvete puhastamiseks. Märkimist väärib Tampere uurimistöödel kasutatavate nüüdisaegsete seadmete kulk ja uurimistööde sügavus.

Lühikese tutvuse tulemusena jäi mulje, et Soomes pööratakse keskkonna kaitse küsimustele väga tõsiselt tähelepanu. Selleks et keskkonnakaitse oleks tasemel, tegeldakse nende küsimustega intensiivselt ega hoita kokku vahendeid.

Heitvete pooltööstuslikud puhastusseadmed Suomenojal.

TOOTMISPRAKTIKA EFEKTIIVSEMAKS

Mõni nädalapäev tagasi toimus TPI üliõpilaste kõigi praktikavormide juhendajate — õppejõudude nõupidamine. Tehti kokkuvõtte praktikate pikema perioodi ja äsja lõppenud diplomaarse praktikaga kohta. Märati ka kindlaks üliõpilaste praktika uuemad suunad.

Üldprobleemiks, mille lahendamine on hädavajalik, on ühiskondliku tootmise efektiivsuse tõstmine. Üheks hoovaks on siin rahvahariduse ja erialase kvalifikatsiooni tõstmine.

Kõrgharidus, olles ühtlasi kutseharidus, on ka rahvaharidussüsteemi koostisosas, mis seob tihedalt kõrgkooli ja praktikabaasid vastastikus koostöös. Kui vabrikud, tehased, asutused ja organisatsioonid soovivad saada uut kõrgharidusega tööjõudu, peavad nad ise kaasa aitama sellise tööjõu taastootmisele.

Noorte spetsialistide praktilist ettevalmistamist kõrgkoolides ja töökohtadel tuleb käsitleda kui üht teaduslik-tehnilise progressi kiirendamise ja ühiskondliku tootmise efektiivsuse tõstmise põhisuunda.

Kuidas me selle ülesandega üheskoos oleme toime tulnud? Võib vastata, et olukord ei ole hea ja kohati ka mitte rahuldav.

Esineb praktikate korraldamise põhimääruse rikkumisi nii praktikantide kui ka juhendajate poolt.

Üliõpilaste praktikaaruandeid ja -päevikuid lugedes ilmneb, et praktikantide juhendamine on väga erinev, mõnel juhul aga puudub üldse.

Siit tulebki alustada praktikate efektiivsuse tõstmist.

Enamikus välisriikides on üliõpilaste praktikaga lugu nii, et kõrgkool ei tegele üldse praktikantidega. Üliõpilased otsivad ise praktikabaasi ja toovad õppeasutusse tõendi praktikate sooritamise kohta. Olulise tähtsusega on firma, kus toimus üliõpilase praktika. Praktikafirma soliidus on määravaks peale kõrgkooli lõpetamist töökoha saamisel. Ka tulevane töökoht tuleb noorel spetsialistil kapitalistlikes riikides ise leida. Töökoha saamine ei ole seal kõrgkooli mure. Meil on sootuks kõik teisiti.

Me vajame niisugust kaadrit, kes on võimelised tänapäeva tingimustes lahendama keerulisi teaduslikke ja tehnilisi probleeme, väärtuslikult jätkama sotsialismiehitajate vanemate põlvkondade üritust, kellel on teoreetiliste teadmiste kõrval ka praktilised kogemused ja vilumus, kes on omandanud kommunistliku ja internatsionalistliku kasvatustöö vormid, kes on veendunud võitlejad partei ja rahva ürituse eest, kellel on dialektilis-materialistlik maailmavaade ning kes suudavad teha organiseerimis-, agitatsiooni- ja propagandatööd rahvakulades, kes on võime-

lised majanduses läbi viima kvalitatiivseid nihkeid.

Lähtudes eeltoodud kriteeriumist, mis ei ole muidugi ammendav, korraldamegi üliõpilaste väljaõpet.

Primaarsed on kaks põhilist punkti: praktikabaas ja juhendamine.

Mitte ainult mujal, vaid ka meil on praktikabaasi soliidus obligatoorne. Ei kõlba kõik töökojad üliõpilase praktikabaasiks, ka sel juhul mitte, kui ta kunagi sinna tööle läheb. Praktikateerimise peab prestiižikas ettevõtte. Tulevane töökoht kõlbab praktikabaasiks ainult siis, kui ta vastab õpitava eriala numbrile ja annab välja nüüdisaegsed mõtted ning kui on kohapeal juhendaja.

Edasi oleneb palju juhendajatest.

Kümnekond aastat ei toimunud meil juhendajate nõupidamist ega ka ühtset tootmispäevade konverentsi. Seda ei peetud lihtsalt vajalikuks. See kõik, muidugi ka kogu ühiskondlik suhtumine, avaldasid oma mõju praktikantide juhendamisele, mis käis kõvasti allamäge. Selle tulemusel jäid varjatuks ka puudused. Avalikustamist peaaegu ei olnud. Igal aastal praktikabaasides tuli juurde uusi õppejõude ja juhendajaid, kes ei olnud kursis neile selles valdkonnas esitatavate nõuetega.

Ekstlikult võib arvata, et praktikajuhendaja korvus on

KA — VIIS AASTAT PÄRAST LÕPETAMIST

Käesoleval aastal oli keemikutepäev 31. mail. Traditsioonilisele teemalilise lehekülje avaldamise «Tallinna Polütehnikul» seekord keemiateaduskonna lõpetanutele, siis tänava kirjutavad oma hilinemisega. Kui eelmisel aastal andsime sõna 25 aasta eest tööst ja meenutavad eredamaid sündmusi tudengielust 5 aastat tagasi KA eriala lõpetanud keemiainsenerid.

Täname neid kaastöö eest ja soovime kõigile keemikutele häid kordaminekuid õppe- ja teadustöö ning keemiatööstuse jõudsaks arendamiseks!

ÜKS TPI a/a nõukogu presiidium
TPI keemiateaduskonna dekanat

Aastanumberiks kirjutati 1977. Kolmkümmend õnnelikku, kes eksamid edukalt sooritanud, sidusid viis järgnevat aastat tähekombinatsiooniga KA. Ja kaks kolmandikku meist väljusid võitjatena umbes 50 ek sami puhastustelust.

Nüüd oleme omandatud tarkusi ka tegelikus elus piisavalt proovida saanud. Oleme katsetanud, otsinud ja ehk lõpuks ka leidnud.

See aeg möödus kiiresti. Ehk kiiremini, kui oodata oskasime. On puhuma hakanud värskemad tuuled. Nende loosungitega, millistega siis riigieksamile läksime, on aeg praegu kohut käimas. Täna räägitakse meiega ka neist probleemidest, mida siis salakaubaks peeti. Sõnad «Rakvere» ja «fosforiit» ei jäta külmaks kedagi, kes keemiat lähemalt nuusutanud. Liiga palju on veel vastuseta küsimusi. Oodakem, kuid ka mõudkem, et aeg neile objektiivselt tõesed vastused annaks.

Kuhu läksime, kus oleme?

Kes me ikkagi oleme, nüüd, viis aastat hiljem? Ma ei saa anda kõiki hõlmavat vastust, sest iga küsimustikuga on ju nii, et ega eriti vastata ei viitsita. Seejärel suur tänu neile, kes selle töö siiski ette võtsid ja kelle kirju allapool refereerin.

Meie suunamise geograafia polnuvki eriti lai. Salapärasel kombel läksid kaduma nii mõnedki ise leitud kohad ja alles jäid tehas «Tarbeklaas» viie, TPI viie ja ENSV TA Keemia Insituut kolme kohaga. Lisaks veel Võru, Kunda, Kohtla-Järve, Rakke. Tänaseks on nimistus peale Tallinna alles vaid Kunda, lisandunud on Rapla ning Pärnu.

TPI-sse on meid jäänud kolm. Allakirjutanu töötab mineraalväetiste ja -söötade laboris nooremteadurina, Tiia on

kerge. Vastupidi. Praktikate juhendamise on suure mahuga töö.

Kõrgkooli töö üldise ümberkorraldamise kuulub ka praktikate efektiivsuse tõstmine.

Praktika juhendamiseks ei piisa eodata ära praktikaperioodi lõpp ja panna välja hinneme. See tööpöid on palju avaram.

Elementaarne on reegel, et juhendaja ei tohi olla juhendamise ajal korralisel puhkusel, praktikabaasis peab juhendaja käima vähemalt kolm korda praktikaperioodil. Käsitada juhendaja kohustus lapsehoidja tööna on algeline ja naiivne.

Juhendajal tuleb praktika, olenemata praktikavormist, ette valmistada. Seda on vaja teha varakult, näiteks kuu aega enne praktika algust. On vaja külastada praktikabaasi, luua kontakt sealse juhendajaga, leppida kokku praktikantide töö osas, töökohtade vahetamises, ÜPP programmi täitmise võimalustes, kui vaja siis ka praktikandi majutamise küsimustes ja vaba aja veetmises (sport, taidlus jne.).

Praktika algab alati praktikantide ja juhendajate ühise nõupidamisega kõrgkoolis. Nõupidamisel on kindel päevakord: üldine instrueerimine praktikast, vajalike rekvisiitide üleandmine, juhendaja ja praktikandi tutvumine, arvestuse kuupäeva ja kellaja teatamine ning palju muudki.

ASKO TOOMSOO,
tootmispraktika osakonna
juhataja, dotsent
(Järgneb)

Autor tööhoos.

keemiatööstuse protsesside ja aparatuurite kateedri aspirant, Alar TU sektori juhtiv insener. Kohtla-Järve loovutas oma insenerid Pärnu õlletehasole ja «Norma» galvaanikatehnikatehnoloogideks, «Võrukivi» Tallinna Ehituskeraamika Tehasele.

Teadaolevatest palkadest on praegu madalaim 140, kõrgeim küünib 300 rublani kuus.

Meie igapäevased probleemid

Näiteks «Norma»: galvaniseerimistehnoloogiat täiustamine, tehnorežiimide jälgimine, abiseadmete korrashoid, heitvete puhastamine, uute pinnakatte väljatöötamine turvavöö detailidele. Tööd soodustab tore kollektiiv ja tugev juhtiv kaader. Ehituskeraamika tehases: õppetöö organiseerimine, mitmesuguste õppevahendite väljatöötamine — seega on nii tehnoloogilist, pedagogilist, kui psühholoogilist laadi tegevus. Protsesside kateedris: erinevate destillatsiooniprotsesside võrdlus (vaakumis, veeauruga ja ilma). Mineraalväetiste laboris: fosforhappe tootmisel tekkinud tülika heitme — fosfokipsi termilise töötlemine. TU sektoris: TPI seadmeperajate planeerimine ja hanked. Huvitav töö, mis nõuab parasjagu suhtlemis- oskust ja võimaldab ka sagedasi komandeeringuid.

Kõrgkool on andnud meile eelkõige kõrghariduse, palju erialaseid teadmisi, millest osa kipub küll ajapikku ununema, oskuse kasutada teatmeteoseid ja mis kõige tähtsam — kõrgkool õpetas meid MÕTLEMA.

Hilisemas töös on enam vaja läinud põhikeemia teodesid, anorgaaniliste ainete tehnoloogiat, protsesside ja aparatuurite eriala loenguid, matemaatikat, elektrotehnikat ja füüsikat. Puudu on jäänud eelkõige arvutiõpetusest ja programmeerimisest — tõepoolest, oleme vist viimased, kes kooli ajal pole ühtki kuvarit lähedalt näinud. Kasututena on nimetatud teoreetilist mehaanikat ja masinaelementide loengus pakutud. Loodame siiski, et 0,2 % siin pakutud teadmistest, mis dots. Võrgu andmeid moodustavad kõrghariduse, on meil veel alles. Eks ole igati enda teha, kas määrata needki aeglasele hääbumisele, või käära ajaga kaasa.

Mulle tundub, et õppejõududega meil vedas. Palju oli lausa fanaatiliselt erialasse kiindunud, kelle loenguid alati huvitav kuulata, kes oskasid ärgitada kaasa mõtlema — vaidlema, jäädes samal ajal inimlikult mõistvateks ja keasoovlikeks. Eraanditult kõigis kirjades meenutatakse dotsent

H. Vilbokit, kelle rangus ja põhjalikkus meid algul tublisti hirmutas, kuid kes siiski oskas olla meie humoorikas liitlane, mitte vastane. Loomulikult võis 31. detsembri õhtul lahusel katioone taga ajavatelt tudengitelt ka sootuks teistspidiseid arvamusi kuulda, aga aeg möödub, kired vaibuvad ja ma usun, et praegu me veel minvikku liialt ei ilusta. Pealegi meenub ka üks sootuks vastupidine näide, mistõttu majandusmatemaatika kateedriga lausa sõjajalale olime sunnitud asuma. Hea sõnaga meenutatakse samast kateedrist H. Krusbergi — ka nõudlikku, kuid loengul konkreetselt, täpset ja palju nõudvat pedagoogi.

Huvitavaid loenguid pidasid oma kateedri dotsent E. Uus ja majandusmees A. Halling, kes alati ohtralt näiteid puistasid — nii muutusid paljud kuiva-võitu töed käegakatsutavalt elulähedasteks. Loomulikult ei unusta keegi professor E. Siir-det, kelle loengu konsepte hiljem vast kõige enam vaja on läinud. Viimased said ka üsna täiuslikud, sest tema «Kust te selle julguse võtate?» pani nii mõnegi unekoti kella tundma ja «Zee tuleb ziit ja läheb zinna» pidi eksamil hästi selge olema. Üldse peetakse heaks õppejõuks pedagoogi, kes tunneb põhjalikult oma eriala, kes sageli kuiva ja igava, tudengi jaoks liigagi teadusliku materjali oskab esitada nii, et see huvitavaks muutub, oskab panna tudengi seda materjali analüüsima ja iseseisvalt omandama.

Mis meelde sõõbinud

Malevlastel on TPI ajast enamasti just EÜE suved meelde sõõbinud, aga ka oma rühmast arvatakse, et meil oli üks tore seltskond, nii et pea kõik ühised ettevõtmised läksid korra. Üksikuid üritusi loetlema hakata pole mõtet, neid sai vanal peo- ja ...lembesal ajal kenake hulki. Kahte kihlvedu tahaks siiski meenutada.

Nii vedasid X ja Y kord kihla, et sõidavad suuskadega ma-ha 100 kilomeetrit. Varavalges läksid nad rajale, vahepeal kinnitasid keha rühmakaaslaste poolt metsa alla püstitatud telgis ning hilisõhtul Y ka lõpetas. Kihlbiga. (Ühe päeva loengud jäid küll vahele). Z jälle kelkis, et tema vedas ühe külma talveõõ kolmanda ühis-elamu ees telgis. Hommikukooliruttajad leidsidki vapralt külmapõlguri telgi ees lühikeses dressis hommikuvõimlemist tegemas. Üldist vaimustust ei tahtnud jagada vaid komsomolkomitee.

Tõre, et kõik vastanud valiksid võimaluse korral uuesti keemiateaduskonna. See ja märk sellest, et me oma tööga rahul oleme. Olgu see ka tunnustuseks kõikidele meie õppejõududele.

Lisaksin siia veel kolm erinevat kirja. Ühe teaduspõllult, teise tehaserahvalt. Kolmanda autoril on eneseleandmise tee veidi keerulisem olnud.

IVAR:

Pärast lõpetamist asusin tööle keemia instituudi prostanoide keemia laborisse. Alustasin vaneminseneri kohalt, aastat hiljem valiti mind nooremteaduriks. Tegin läbi statsionaarse aspirantuuri TA juures orgaaniliste keemia erialal. Dissertatsioon on seotud oligomeerseite prostaglandiinide sünteesiga ja nende füsioloogilise toime uurimisega. Nime-tatud valdkonnas on uurimistööd suhteliselt vähe — viimase 16 aasta jooksul vaid kolmekümne kirjutise ringis kogu maailmas. Selle tõttu külsid minu esimesed kolm aastat teaduslike faktide kontrollimisele ja meetodikate väljatöötamisele.

Põhiliselt probleemiks on korter. Tööga ja töökohaga olen rahul. Ka nooremteaduri palk meie süsteemis on nende aastatega tõusnud rahul-

davale tasemele. Kui alustasin 150 rublaga kuus, siis praegu saan 200.

Kõrgkool andis mulle kõrghariduse. Kritikat teha ei tahaks, sest õppida ei keelanud ju keegi. Ka õpetatud distsipliinide vajalikkuses pole kahtlust. Ei ole siiani veel märganud, et tarkust üleliia sai.

Ei olegi võimalik, et kõrgkool peaks valmistama ette küpse spetsialisti. Selleks et inimene õigustaks talle usaldatud kohta kollektiivis, peab ta ennast pidevalt harima. Kõrgkool loob selleks aluse. Peab kindlasti rõhutama, et aluse rajamine on kahepoolne tegevus, kus aktiivseks pooleks olgu üliõpilane. Õppejõu «suur kunst» on üliõpilases aktiivsust initsieerida. Eriti on meelde jäänud H. Vilbok, E. Talimets, H. Krusberg, E. Uus. Hindan nende inimeste juures entusiismi, professionaalsust ja optimismi. Tagantjärele tundub, et oma tööst olid väsinud ühiskonnateaduste õppejõud.

RIHO:

Koguni viis noort «Tarbeklaasi» — eks siia need «magusad» kohad kadusidki. Üks meist vahetas firma küll kohe ära, sest Rapla KEK-il oli ühiselamukoha asemele toekamat pakkuda.

Henn ja Tõnu olid sügisel esimesed ning valisid endale töökohaks vanitsehhi (käsitistöö). Mina ja Toomas pidime leppima vastvalminud 2. tsehhiga, kus käiku andmist otsustas SLV automaatiin jalaga joogi-klaaside valmistamiseks. Hiljem arutasime, et kui oleks ka valida antud, oleksime ikkagi uude tehni läinud — ju on meil avantüristlike kalduvusi.

Kõigist meist said vahetusmeistrid. Palk 135 + 45 %. Vanitsehhi sai seda preemiat ka alati, aga 2. tsehhi ITP on oma osast tihti pidanud «loobuma».

Esimesena pääses vahetustest Toomas, kes sai tsehhi tehnoloogiks. See toimus umbes kaks aastat peale tööle suunamisest. Mind ja Hennu määrati jaoskondade vanemmeisteriteks kolm aastat peale lõpetamist. Põhi-palk oli selleks ajaks tõusnud 165 rublale. Sundaja lõppedes lahkus Tõnu — ka tema leidis endale korteri. Kõllap suurema, kui 12 m² tuba ühiselamus. Rakutu iseloomuga, jõudis ta proovida keevitajate brigadiri ametit ja viimastel andmetel õpetab maakoolis keemiat-füüsikat.

Alanud aastal lahkus ka Toomas. Probleemiks ikka see, mis meil aastaks 2000 saab kõigil ilusti olnema. Tema otsib seda nüüd Harju EPT-st. Mamtlipärijaks, st. tehnoloogiks pandi mind.

Lisakohustusi on meil olnud mitmeid. Kaalukaim neist Toomasel, kes jõudis kaks aastat olla komsomolkomitee sekretär. Oleme olnud tsehhide rahvakontrolligruppide esimehed, tegelnud narkoloogiapostide tööga. Vastavalt uuele töökollektiivi seaduse projektile loodi meil ka 48 inimesest koosnev ettevõtte nõukogu, kuhu me Henmuga kuulume. Peale selle julgib Henn orienteerumiseksioon, mina korvpalli. Veel tegutseb Mendelejevi selts, mille liikmed ausalt oleme, ja Toomas käis selle kaudu isegi Ungaris ära.

Praegu olen siis tsehhi vaneminsener-tehnoloog. Minau põhilised ülesanded on jälgida vannahju ja liinide töörežiime. Sekeldusi on nendega rohkem. 1986. a. keskmine oli umbes 280 rubla.

Tehnoloogil läheb teadmisi üsna ohtralt vaja. Nii anorgaanilist kui orgaanilist keemiat, protsesse, automaatikat, mehaanikat. Näiteks klaasist oli meil vaid 45 min. loengut ja seegi valik kahtlane. Samal ajal suunatakse igal aastal meie lõpetajaid «Tarbeklaasi». Siiski, palju teadmisi on ka jäänud, tihti läks vaja just soojusvahetuse ja automaatika konsepte.

Õppejõududest meenub A. Halling, kes laskis meil vaielda. Tema loenguid me ootasime. Ka ühiskonnateaduste seminarid jäid just sellepärast meelde, et püüdsime vaielda ja õppejõude meile meelepärasele teemale kallutada. E. Uus oli väga praktiline ja seda just tööstuses vaja lähebki. Vilbok ja Siirde on nautidugi legenddaarsed.

Üldmulje TPI ajast on tore. Oleks võinud muidugi veel rohkem õppida ja ka pulli teha, aga midagi eriti ei kahetse küll. Tundub, et tippaeg oli kolmandal kursusel, hiljem olid kõik rohkem endaga ametis. Omaette mälestus on ühikast, kuigi ma ise seal ei elanud. Aga 210 toas said nii mõnedki asjad selgeks räägitud, laborid välja arvatud ning peodki ära peetud. Kõige ereda periodid elas oli siiski EÜE.

TOOMAS:

Peale lõpetamist alustasin töötamise teed TPI orgaanilise keemia kateedris. Töö oli huvitav, ainult palk kippus väikeseks jääma. Oleksin TPI-sse kauemaks jäänud, aga juba aasta pärast lõpetamist võeti mind armeeteenistusse. Kaks aastat teenisin raudteevägedes.

Koju naastes kaalusin mitmeid töökohti, lõpuks otsustasin vaadata lähemalt ka tootmise seda poolt, mida tippa vähe õpetatakse — tootmise organiseerimist, ning läksin «Flo-rasse» TTO inseneriks. Kollektiiv oli hea, aga «paberikoi» töö tüütas kiiresti ära. Sain selgeks, et tootmine upub paberitesse ja et raskemad probleemid ei peitu hoopiski tootmisesse endas. Vastuolu on kvaliteedi tõstmise ning tootmise odavamise vahel, keerulisel on varustusprobleemid, segavad piirangud tootmise ümberkorraldamisel ja ülaltpoolt planeerimine. Ka TTO on vaid ilus sõnakõlks.

Möödunud aasta lõpus avanes soodus võimalus naasta erialasele tööle. Praegu olen «Ilmarise» keeklabori juhataja. Ettevõtte on masinaehitustehas, peamiseks probleemideks valumalmi ja metallide keemiline analüüs, detailide tugevuse kontroll ja mõnede segude valmistamine.

Olen tööga rahul ja kui asi selgemaks saab, siis on ehk võimalust ka midagi omapoelset ära teha. Palk just kõrge pole — sõjaväes sai poole rohkem. Inseneride palgad on töölistega võrreldes liiga madalad, aga ka nende töö on täiesti degeneerunud. Seni, kui paberiputus ei vähene ning inseneri nimega austatakse nii loova töö tegijat kui algharidusest mitte enamat nõudva taskuarvutiga klõbistajat (diplomiga!), on raske loota asjade paranemist. Kas uutmine sellesse midagi uut toob, eks see paista. Hea seegi, et probleemi tähtsust tõdetakse.

Kõrgkool andis mulle probleemide nägemise oskuse ning ülevaate paljudest erialadest, millele võib rajada spetsialistiks kujunemise. Konkreetne lisandus hiljem. Ei tahaks öelda, et midagi päris tarbetu on — hariduse süsteem on vajalik. Üldteoreetilisi õppeaineid võiks küll koondata tootmisega seotud teemade kasuks. Näiteks meie erialal peaks rääkima, kuidas õpitud seadmeid hankida, kuidas juurutada midagi uut, kuidas oma mõtteid ja ideid teoks teha ja vormistada. Kui kõrgkool tahab elu juhtida, siis ei piisa praktikast ettevõttes, mis parimal juhul annab pildi tänasest päevast. Rohkem võiks käsitleda eesrindlike tehnoloogiaid.

TPI päevilt meenuvad eelkõige IK ja RSP. Interklubi üritustest võtan osa siiani. Eredamalt on mees UTÜ konverentsid ja muidugi ka välispraktika.

Kirju sirvis

A. TRIKKEL

10 AASTAT EESTI FILMIDE FESTIVALE TPI FILMIKLUBIS

ÕNNITLEME!

Tänavane hooaeg on instituudi filmiklubil olnud mitmeti juubelihõnguline. Sügisel tähistati tegevuse 20. aastat, Mais tehti aga juba kümneid korda kokkuvõtteid igaaastase filmifestivali tulemustest.

TPI filmifestivalil hinnatakse kõigi vabariigi stuudiote ning amatööride loomingut, teemata vahet žanris. Filmid jaotatakse kolme gruppi, sõltuvalt nende pikkusest. Hinnatakse kogu hooaja jooksul. Tähtselt kevadel määratakse parimatele auhinnad. Alates möödunud hooajast antakse pikkadele linastele neude vähesuse tõttu preemiad iga kahe aasta tagant. Hinnamises võtavad osa kõik klubi liikmed ja liikmekandidaadid, hinne pannakse kümme balli süsteemis.

Konkursile esitatud 13 pika filmi (üle 45 minuti) lõplik pingerida kujunes järgmiseks:

1. «Suur Hammasratas filmile «Naerata ometi» (režissöör Leida Laius ja Arvo Iho), TF, 8,02 punkti.
2. «Kihnu mees» (Mark Soosaar), TF, 7,52 p.,

3. «Elulõim» (Rein Maran), ETF, 7,31 p.,
4. «Keskea rõõmud» (Lembit Ulfsak), TF, 7,09 p.,
5. «Maraton» (Andres Sööt), TF, 6,61 p.,
6. «Helin» (Peep Puks), TF, 6,37 p.,
7. «Saja aasta pärast mais» (Kaljo Kiisk), TF, 5,73 p.,
8. «Puud olid...» (Peeter Simam), TF, 5,51 p.,
9. «Õnnelind flamingo» (Tõnis Kask), ETF, 5,34 p.,
10. «Võõra nime all» (Peeter Urbla), ETF, 5,01 p.,
11. «Savoy mall» (Ago-Endrik Kerge), TF, 4,99 p.,
12. «Bande» (Arvo Krusement), TF, 4,84 p.,
13. «Võtmeküsimus» (Ago-Endrik Kerge), ETF, 4,34 p.

Filmifestivalile pääsenud 18 lühifilmi (pikkusega 5 kuni 45 minutit) paremad olid:

1. «Väike Hammasratas» filmile «Ratastoolitants» (režissöör Hagi Sein), ETF, 7,81 punkti.
2. «Kevadine kärbes» (Riho Unt ja Hardi Volmer), TF, 7,42 p.,

3. «Ühepuuloosik» (Mark Soosaar), TF, 6,78 p.,
4. «Intiimne Adams» (Peeter Tooming, Trivimi Velliste), TF, 6,32 p.,
- 5.—6. «Kaleva hääl» (Lennart Meri), ETF, 6,10 p., «Sadam udus» (Mark Soosaar), TF, 6,10 p.,
7. «Raudrohutee» (Hagi Sein), ETF, 6,06 p.,
8. «Artist» (Heini Druil), TF, 5,91 p.,
9. «Ilmamuutus» (Peeter Tooming), TF, 5,64 p.,
10. «Emb-kumb» (Jaak Lõhmus), ETF, 5,51 p.

Minifilmide osas (pikkusega kuni 5 minutit) sai «MINI-HAMMASRATTA» Aarne Vasara, Tiit Mesila ja Ants Silla «Väetised ETKVL-ist», järgmised kolm kohta kuulusid aga Olav Osolin ja Peeter Urbla reklaamfilmidele.

Lisaks sellele andsid preemiad, nagu tavaliselt, välja ka külalisžüriid. Eesti Kinoliidu žürii (koosseisus Veste Paas, Jaan Ruus, Arvo Valton) määras auhinna «Pääsuke» multifilmile «Kevadine kärbes», Eesti NSV kultuuriministeeriumi eriauhind läks täispikale dokumentaalfilmile «Maraton»,

ELKNU Tallinna Linnakomitee žürii märkis ära filmi «Intiimne Adams» ning ENSV Riikliku Televisiooni- ja Raadiokomitee auhind kuulus «Kihnu mehele».

Pidulikult klubiõhtul viibisid paljud filmide autorid ja küllalised mitmest ENSV ning Kotka linna filmiklubist. Eesti NSV Kinokomitee esimehe asetäitja Ago Tuuling hindas oma sõnavõttu kõrgelt klubi poolt tehtud tööd Eesti filmikunsti vaatajateni vahendamisel. Auhindatute sõnul on TPI filmifestivali «Hammasratad» mainekamad kui nii mõnegi kõrgealasel voistluse preemiad. Keraamiliste kujude autoriks on klubi kauaaegne aktivist — kunstnik, luuletaja ning filmiamatöör Jaan Paavle.

X filmifestival on lõppenud, mõne kuu pärast algab uus. Tahaks loota, et järgmisel hooajal võtavad tudengid veelgi aktiivsemalt osa klubi üritustest. Kuigi viimasel ajal paraneb kinode repertuaar, suurenevad ka filmiklubi võimalused programmide koostamisel. Loomisel on üleliiduline filmiklubide föderatsioon.

SULEV TEINEMAA

6. juunil tähistab oma esimest juubelit füüsika kateedri staažikas õppejõud

MALLE VAHEMETSALA. Õnnitleme juubilari ja soovime elurõõmu, energiat ja jaksu edaspidiseks. Kolleegid füüsika kateedrist!

KIRJANIKU MISSIOON ON PSUUHILISE KESKKONNA KAITSMINE

«Kirjaniku missioon on psüühilise keskkonna kaitsmine, kui psüühilise keskkond saab terveks, kaob hüsteeria muudegi keskkonnaprobleemide ümber», oli mõte, mis jäi kõlama Glehni lossi kaevuhallis 25. mail toimunud kohtumiselt Heino Kligeega. Kirjanik vastas küsimustele oma elu ja töö kohta. Ta ütles, et üle 10 a. kestnud kirjastamisepöpa «Mind armastab jaapanlanna» ümber on andnud aine hoopis paksema kui «Jaapanlanna» ongi. Romaan oli müügil ka kohtumisõhtul, sajast eksemplarist kõigile soovijatele ei jätkunud. Hugo Hiibus oli kirjaniku 60. juubelik juonistanud šarži ning trükkida lasknud šarži.

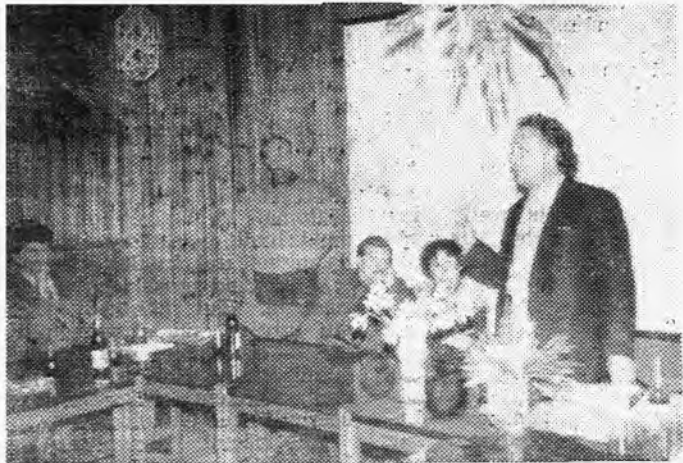
Nädal hiljem oli samas kokkusaamine Arvo Valtoniga. Seegi kohtumine oli pühendatud looduskaitsekuule. Kiik ja Valton on ju Kirjanike Liidu looduskaitsekaitsekoosseisjuhid. Valton rääkis teadusest, mis kippus hõivama religiooni kohta, ning tootmisest, mis oleks sellele religioonile «kirikuks». Põlevkivi on keemikutele kraade, tituleid andnud, ometi põletatakse suurem osa sellest maavarast elektri ja soe tootmise, õigustamata teadustööde suurt hulka. Kõige drastiilisemaks mõtetu, isegi kahjuliku tootmise näiteks pidas ta Maardut (seal on A.V. noorena ise inženertööd teinud). Fosforiidijahu omastavad taimed raskelt, mõtetu tootmine aga üha jätkub. Ka pidas kirjanik möödakalaskmiseks laevaremonditehase ehitamist. Loksale, rahvuspargi südamesse, kus ometi 16 aastat tagasi lõpetati igasugune tööstuse rajamine.

Mõlemal õhtul kõlas klassikaline muusika. Rahvast aga oli kaevuhallis mõlemal õhtul nii palju, et istekohti ei jätkunud, toole tuli naaberkorrustel hulgi juurde tuua. Registreerimise andmeid oli esimesel õhtul külalisi pisut alla saja, teisel paarkümmend üle saja. Ja ime küll — suu-rem osa tipikad, isegi tudengeid oli omajagu!

ANNE-MALLE HALLIK

eksliibrise. Viimase said paljud kuulajad koos kirjaniku auto-

A. Valton esinemas LKS-s.

Ka TPI spordis on piisavalt probleeme

NAABRITEGA VOIMEID MÕOTMAS

Igal kevadel toimuvad õppejõudude ja teenistujate traditsioonilised võistlused — Balti ja Eesti kõrgkoolide spartakiaadid. Balti tehnikakõrgkoolide spartakiaadi korraldas sel aastal Riia PI. See viidi läbi nende spordibaasis Ronišis. Need olid arvult 21 võistlused. Iga kõrgkooli võistkonda kuulub 50 sportlast. Esindatud on sellised spordialad nagu võrkpall (M, N), korvpall (M; kahes vanuseklassis), sulgpall, lauatennis, male, tennis, sportlik kalapüük.

Sel aastal oli meil madalseis — ei saanud ühelgi alal esikohata ja üldkokkuvõttes jäime kolmandaks. Olgu õeldud, et kaks aastat tagasi, kui spartakiaadi toimus Eestis, olid kohad I — TPI, II — KPI, III — RPI. Möödunud õppeaastal oli korraldaja Kaunas ja kohad — I — KPI, II — RPI, III — TPI, sel aastal — I — RPI ja II —

18. ja 19. mail selgitati meie koduste mändide vahelisel staadionil TPI meistrid kergerõustik: Naistel oli kavas vaid 4 ala, meestel kaks korda enam.

Esimesel päeval oli staadion rahvarohke, nähtavasti tingitud rohkest osavõtust sprindija hüppealadel.

Paremaid tulemusi saavutasid naiste sprindis Katrin Kuningas (KM-41), 100 m võitis ta ajaga 13,6. Tulemustele mõjus kindlasti tugev vastutuul ja muidugi staadioni rajakate. Meeste sama ala võitis Ivar Krause (LA-81) ajaga 11,9. Naiste kaugushüppes käis võitlus esikoha pärast viimase katseteni, võitis Tiina Sein (TI-41) tulemusega 5,12, meeste seas oli kindel liider Etko Väli (MP-23) — 6,52.

Teine päev laabus kuidagi vaiksel, kuigi toimunud aladest osavõtu üle nuriseda ei saaks. Ketast lennutas Kalle Reinart (AA-21), 46,93 400 m võitis Eero Tõnuri (MA-23) ajaga 53,7 ja 3000 m Mati Kärt (TK-21) — 9,03,6.

Teisi paremaid tulemusi: Naised: 400 m: 1. Kaia Kiir-oja (KM-61) — 1,03,8, kuul: 1. Kristiina Sonberg (TI-61) — 10,50.

Mehed: 800 m: 1. Ain Mõn-jam (TK-21) — 2,01,7, 2. Tiit Rahkema (ET-81) 2,03,0, kuul:

KPI. Loodame, et tuleval aastal, kui koduseinad toetavad, läheb meil paremini.

Vabariigisisel kõrgkoolide spartakiaadil toimuvad võistlused korvpallis (M), võrkpallis (M, N), lauatennis, males ja — sel aastal esmakordselt — orienteerumises. Võistkonna suurus on 40 sportlast. Nii saabusimegi pühapäeval 31. mail Tartust koju II kohaga, I — TRÜ, III — EPA ja IV — TPedI. Eesti meistriteks tuli TPI lauatennise ja orienteerumise võistkonnad. Teine koht üldkokkuvõttes meid ei rahulda. Möödunud õppeaastal jagasime ülikooliga esikohta, kaks aastat tagasi olime võitjad.

Eesti kõrgkoolide õppejõudude-teenistujate meistriteks TPI võistkonnad esinesid järgmises koosseisus:

orieeterumises — I. Kaasik (raamatukogu), V. Rebane (kehalise kasv. kat.)

KERGEJÕUSTIKUST

1. Kalle Reinart — 13,60, oda: 1. Jaanis Koovit (MP-42) — 52,70.

Selgus ka teaduskondade paremusjärjestus: naistest jagasid I—II kohta keemika ja ma-jandusteaduskond võrdset 134 punktiga, III automaatika, meestest: I — mehhaanika, II — automaatika, III — ehitusteaduskond.

*

34. üliõpilaste sportmängud Tartus ei olnud TPI kergerõustiklastele just eriti tulemusrikkad. Esikolmikusse jõudsid üs-na vähesed «tipikad». Naiste 100 m jooksus jagas Katrin Kuningas ajaga 12,5 2.—5. kohta. Meeste 800 m võitis Tiit Rahkema (1,55,8), 1500 m Tiit Paalberg (3,50,8) ja sama distant si kolmas Tiit Rahkema, (3,53,8). 5000 m oli parim Ain Mõnjam (15,00,9) ja kolmik-hüppes Etko Väli (14,50). Sel-lega õngi nimetatud kõik meie esikolmikusse jõudjad. Vähe-võitu. Eriti naiste seas.

Eks avalda TPI kergerõusti-kule mõju ka meie staadioni ebarahuldav olukord. Rajakate vajaks juba ammust aega vahetust. Saaks tänapäevase katte peale, oleks TPI-l ideaalne staadion ja küllap mõjuks see ka kergerõustiklaste saavutus-tele.

K. KIROJA, KÜ-61

- L. Berkman " " " E. Tiigimägi (elektrisüst. kat); A. Sild (" " "

- lauatennis — L. Saia (ehitusmaterj. kat.); V. Rebane (kehalise kasv. kat.); F. Vichman, (matemaatika kat.); P. Vennikas (pulbermetallur-gia lab.).

A. VOLTRI, kehalise kasvatus kateedri vanemõpetaja

Automaatikute edu ATEISMILVAL

Filosoofia kateedri ja «Atheose» 17. ateismikonkursile on kriips alla tõmmatud.

Võistlus oli tihed. Kokkuvõttes hõlmasid esikümnest enamuse ühtlaselt esinenud automaatikut. TPI 1986.—87. õppe-aasta parimateks ateismitund-jateks tulid võrdse 120 punktiga:

Raino Einroos (LI-21) ja Aivar Usk (LE-23).

- Järgnesid: 3. Riho Kalbus (LE-23) — 116 punkti; 4. Rain Leisi (TE-21) — 115,5 p.; 5. Kristjan Välik (LI-22) — 115 p.; 6. Mart Mikli (MM-23) — 114; 7. Tarvo Lees (KO-21) — 112 p.; 8. Hanneli Kundla (TP-21) — 111 p.; 9. Ando Ojasalu (LI-22) — 110,5 p.; 10. Signe Pais (LI-41) — 107,5, (mullune parim).

Ka pingerea 11. oli automaatik: Madis Tapupere (LI-21) — 106,5 punkti. L-de edu pole juhus, pigem traditsioon. Mootdustasid ju «Atheose» asutajate ja nimepanijate enamuse omal ajal automaatika tudengid. Pooled presidendidki on olnud samast teaduskonnast.

Õnnitleme tippu tõusnud! Suur tänu kõigile osalejatele! Astuge läbi filosoofia kateedrist (III-206)! Seal on kogu parimurstel ja vanemlaborant Cecilia Undil teile veel meeldivaid üllatusi.

Žürii nimel kilvakohtunik KUULO VIMMSAARE

ALLÜKSUSTE JUHATAJATELE!

Palun teada 9. juuniks 1987 kõigi Teie töötajate — emade nimed, kellel on kuni 3-aasta-seid lapsi.

T. LIGI, kaadriosakonna juhataja

«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК» «TALLINNA POLITEENIK»

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Орган парткома, ректората, комитета комсомола и профкома Таллинского ордена Трудового Красного Знамени политехнического института. «Таллинский политехник». Типография «Юхиселу», Пикк, 40/42. Тõmbetüüpe address: 200103, Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204. Tel. 537-261. Адрес редакции: 200103, Таллин, Эхитajate tee, 5, ТПИ, 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

Tell. nr. 1636 MB-05650

Vastutav toimetaja R. MIKENBERG